

Szczecińskie awangardy: spacer kuratorski.

Spotkanie trzecie

9 stycznia 2018, godzina 17.00.
wstęp wolny

Oprowadzanie kuratorskie – część 3
Przeszłość (nie) istnieje.

Stosunek awangardy do tradycji był kwestią złożoną. Modernistyczna wola eksperymentu powodowała negację osiągnięć poprzednich pokoleń przy jednoczesnym zachwycie archaiką, średniowieczem oraz pozaeuropejską wytwórczością rdzenną. Œuvre Kazimierza Podsadeckiego – przechodzącego od fascynacji ekspresjonistycznych, przez etapy organicznej i geometrycznej abstrakcji, aż do działań w zakresie nowych mediów fotomontażu czy filmu – ewoluowało ku coraz częstszym studiom w obrębie dawnych technik, gatunków i ikonografii. W kapitalistycznych państwach demokratycznych lub autorytarnych system władzy, zainteresowanej zazwyczaj sprawdzonymi metodami wyrazu artystycznego, regulował politykę kulturalną za pomocą różnorodnych środków perswazji. Ustrój

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

DATY WYDARZENIA

09.01.2018:

»[Muzeum Narodowe Gmach
Główny w Szczecinie](#)

[Szczecin](#)

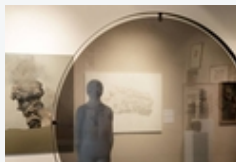
totalitarny, któremu podlegało środowisko Szczecina od 1933 roku, wprowadził metody manipulacji, ograniczającej wolność artystycznych wyborów przez zakaz wystawiania i nauczania sztuki awangardowej. Jej przedstawiciele, utożsamionych z jednostkami chorymi psychicznie, zestawiano z największymi wrogami III Rzeszy – żydostwem i bolszewizmem. Pokazowy charakter przybrała akcja tępienia „sztuki zwyrodniałej”, w efekcie której wycofano z inwentarzy Muzeum Miejskiego 1081 dzieł. Artystom narzucono powrót do naturalizmu, uzależniając ich byt od zideologizowanych zleceń publicznych. Wymuszone zwycięstwo postaw tradycjonalistycznych ukazują trzy prace, prezentowane obecnie po raz pierwszy od czasu zakończenia drugiej wojny światowej: historyzująca dekoracja Gabinetu Pompejańskiego, nieobjęta zarządzeniem o usunięciu ekspresjonistycznych fresków Ottona Hettnera i Karla Hofera, a także naiwna martwa natura przyjaciela twórców awangardowych Hassa von Huga i podobnie stylizowana rzeźba młodego Bernharda Heiligera, zakupione w okresie hitlerowskim.

Szczecin w okresie działania historycznej awangardy stał się celem artystycznych migracji. Sztuka nowoczesna zyskała tu wsparcie w osobie monachijczyka Waltera Riezlera, teoretyka modernistycznej architektury, wzornictwa i sztuk przedstawiających, który w 1910 roku objął stanowisko dyrektora Muzeum Miejskiego. Ze stolicy Bawarii pochodził również Ludwig Gies, osiadły w Berlinie rzeźbiarz, twórca form użytkowych, autor godła Republiki Federalnej Niemiec. Jego przedwojenne opus magnum – zakupiony do szczecińskich zbiorów ekspresjonistyczny Krucyfiks – stało się symbolem emancypacyjnej walki awangardy w Republice Weimarskiej oraz systemowego zwalczania tej formacji w państwie hitlerowskim. Aż do nastania brunatnej dyktatury w Szczecinie gościli regularnie Johannes Itten, ojciec malarstwa abstrakcyjnego, i Ludwig Mies van der Rohe, nestor dwudziestowiecznych sztuk projektowych. Na stałe osiedli natomiast absolwenci Bauhausu w Weimarze i Dessau, najważniejszej eksperymentalnej szkoły tego czasu: Kurt Schwerdfeger, Else Mögelin oraz Vincent Weber. Wykształcili oni grono artystów, z urodzonymi w Szczecinie Makiem Zimmermann i Bernhardem Heiligerem na czele, którym przypadła rola kształtowania obrazu niemieckiej sztuki po zakończeniu drugiej wojny światowej. Szczecin, otrzymując status polskiego ośrodka na zachodnich kresach, przyciągnął wtedy kolejnych reprezentantów

awangardy: związanego z jej narodzinami Kazimierza Podsiadeckiego, a także Mariana Tomaszewskiego, rozpoczynającego karierę w okresie okupacji hitlerowskiej kubistycznymi i surrealistycznymi kompozycjami. Szczecin jako artystyczny węzeł komunikacyjny zyskał jednak zupełnie nowe oblicze w 2010 roku, wraz z powołaniem Akademii Sztuki. Dzieła wykładowców, studentów i absolwentów tej najmłodszej polskiej uczelni artystycznej stanowią komentarz do zrekonstruowanych kontekstów awangardy. Problemy wolności jednostek i grup społecznych, kwestie tożsamości narodowej, płciowej czy religijnej oraz zagadnienia polityki historycznej lub demograficznej okazują się aktualne także sto lat później, w nowej erze globalnych migracji.

Źródło: <https://www.facebook.com/muzeum.szczecin/>

Media

KOMENTARZE

Zaloguj się, aby dodać komentarz.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 - 2013.